DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Opstart geïntegreerd planproces Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Ruimtelijke Herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) – deel Noord"**

- Oprichting van de planbegeleidingsgroep voor het inrichtingsproject landinrichting "grote investeringsprojecten flankeren"

1. INHOUDELIJK

1. Situering

'Werken aan de Ring' is het programma dat de globale multimodale bereikbaarheid en de leefbaarheid in de regio rond Brussel en de Vlaamse Rand wil verbeteren en tegelijkertijd de verkeersveiligheid en de doorstroming op de R0 wil verhogen. De Werkvennootschap startte voor de uitvoering van dit programma een participatief proces op met allerhande stakeholders: bestuurlijke actoren, bevolking, bedrijven, belangenverenigingen en gebruikers in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De slaagkans van dit programma wordt immers in grote mate bepaald door betrokkenheid en draagvlak.

Het programma 'Werken aan de Ring' is multimodaal en omvat volgende projecten: de verdere uitbouw van het Fiets-GEN, de aanleg van drie hoogwaardige openbaarvervoerlijnen (HOV-verbindingen) uit het Brabantnet, de herinrichting van de R0, en de uitbouw van combiparkings. De uitvoering van de projecten maakt deel uit van en wordt ingebed in een Minder Hinderplan en voor het gehele programma wordt een doorgedreven stakeholdermanagement gevoerd.

Het geïntegreerde planningsproces dat met voorliggende beslissing wordt opgestart omvat niet het volledige programma van 'Werken aan de Ring'. Er wordt in dit planningsproces enkel gefocust op de ruimtelijke herinrichting van het projectgebied waarbinnen de ring R0 gelegen is

en dit tussen de 2 verkeerswisselaars Groot-Bijgaarden en Sint-Stevens-Woluwe. In functie van de realisatie van de geplande werken aan de R0 zijn immers bestemmingswijzigingen noodzakelijk.

2. Flankerend programma

In uitvoering van artikel 4.5 van de Samenwerkingsovereenkomst die werd afgesloten tussen De Werkvennootschap NV van publiek recht en het Vlaamse Gewest [VR 2017 2212 DOC 1375] werd het Overlegorgaan 'Werken aan de Ring' opgericht. Het multidisciplinaire overlegorgaan heeft tot taak advies te geven over de coördinatie en de sturing van de realisatie van het project, en dit doorheen de verschillende fasen.

Het overlegorgaan wordt minstens samengesteld uit:

- Vlaamse Regering, de kabinetten van de minister van Omgeving en van de minister van Mobiliteit en Openbare Werken en Vlaamse Rand
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Departement Omgeving
- Departement Landbouw
- VVM De Lijn
- De Vlaamse Milieumaatschappij - VMM
- De Vlaamse Landmaatschappij - VLM
- Agentschap Wegen en Verkeer
- Agentschap Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend erfgoed
- De Vlaams Bouwmeester
- De Werkvennootschap

De huidige fileproblemen hebben een grote impact op het lokale netwerk rond de Ring, en dit op vlak van mobiliteit, open ruimte, ruimtelijke ontwikkeling, stedelijke verbindingen, ... Door binnen de Vlaamse overheid samen te werken rond dit programma ontstaan kansen om in te zetten op aansluitende projecten ter verbetering van de leefbaarheid in de onmiddellijke en ruime omgeving van de Ring en de multimodale bereikbaarheid van de regio. Het gaat dan over het gebruik van andere vervoerswijzen, maar eveneens over de opmaak van bedrijfsvervoersplannen door omliggende bedrijven, over de verdere ontwikkeling van open ruimte door de desbetreffende administraties en natuurverenigingen of over een focus op kernversterkende projecten vanuit lokale overheden.

Duurzame mobiliteit ontstaat niet enkel door te werken aan infrastructuur, maar dient ingebed te worden in een breed gedragen programma. Hetzelfde geldt voor leefbaarheid. Binnen het Overlegorgaan werd de wil uitgedrukt door de verschillende partners om de respectievelijke beleidsdoelstellingen in de regio maximaal op elkaar af te stemmen. Hierdoor ontstaat een gezamenlijk project, waarbinnen alle actoren hun verantwoordelijkheid hebben. Het Overlegorgaan formuleert o.a. als doelstelling te zoeken naar synergiën tussen verschillende actoren. Het flankerend beleid voor het programma Werken aan de Ring kan dan ook worden afgestemd en gepland binnen dit forum.

De uitvoering van het flankerende programma kan worden opgevolgd in het coördinatieplatform "Stand van de Rand", Het coördinatieplatform heeft net tot doel de betrokken actoren te laten samenwerken rond projecten in de Vlaamse Rand met als

gemeenschappelijke doelstelling de (verkeers)leefbaarheid en het groene karakter van de Rand te versterken.

Overleg en informatie-uitwisseling met de betrokken administraties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt eveneens gegarandeerd In dat licht kan er verwezen worden naar het protocolakkoord in het kader van de mobiliteit en begeleidende maatregelen tijdens de werken met grote impact, afgesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest.

3. Landinrichting "grote investeringsprojecten flankeren"

Daarnaast keurde op 16 mei 2014 de Vlaamse regering landinrichting goed voor de 19 gemeenten van de Vlaamse rand [VR 2014 1605 DOC 0752]. Naast de gebiedsgerichte landinrichtingsprojecten werd ook het thematisch inrichtingsproject landinrichting goedgekeurd genaamd "grote investeringsprojecten flankeren".

Het project kan zijn aanvang nemen met de oprichting van de planbegeleidingsgroep. Binnen deze planbegeleidingsgroep kunnen dan landinrichtingsplannen uitgewerkt worden ter verbetering van de omgevingskwaliteit rond dit grote mobiliteitsproject. Het is hierbij uiteraard niet de bedoeling dat landinrichting (enkel) de mitigerende maatregelen voor de R0 uitvoert maar dat een kwaliteitsverhoging van de omgeving wordt geambieerd, in samenhang met de andere inrichtingsprojecten in de regio.

De heraanleg van de R0 kan namelijk ook een stimulans zijn om de ruimere omgeving her in te richten, verkeersveiliger te maken, bepaalde water-, natuur- en andere open ruimte doelstellingen (recreatie bv.) te realiseren. Voor dit soort maatregelen is samenwerking noodzakelijk en is een beleidsdomeinoverschrijdende financiering aan de orde, waarbij alleszins de mitigerende maatregelen die voortkomen uit het MER gefinancierd zullen worden door de initiatiefnemer van het infrastructuurproject.

De planbegeleidingsgroep wordt het forum om de open ruimte agenda van de R0 te bespreken en hierrond kwalitatieve voorstellen uit te tekenen en uitvoerbaar te maken. De minister bevoegd voor de landinrichting wordt belast met de oprichting van deze planbegeleidingsgroep.

4. Verkennend overleg planinitiatief: startnota en procesnota 1

Een startnota en een eerste procesnota, uitgewerkt door een planteam, bestaande uit vertegenwoordigers van De Werkvennootschap en het Departement Omgeving, werden opgemaakt.

De startnota bevat naast de historiek van het project, ruimtelijke achtergrondinformatie over de regio en informatie over de aanpak van het milieuonderzoek, voornamelijk de plandoelstelling.

De procesnota 1 bevat een weergave van het doorlopen onderzoek en overleg en bevat een voorstel van procesaanpak, in het bijzonder over het eerste inspraakmoment.

De startnota en procesnota 1 worden nu ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering geeft daarmee de formele start aan het planproces.

In de startnota worden vooreerst volgende overkoepelende doelstellingen geformuleerd:

- Als algemene overkoepelende doelstelling, die steeds wordt nagestreefd, stellen we een **maatschappelijk verantwoorde kosten / basten verhouding** voorop. Het project of

eventuele inrichtingsalternatieven moeten aan de plandoelstelling voldoen, met inbegrip van deze algemene overkoepelende doelstelling.

- Het programma 'Werken aan de Ring', waarbij de herinrichting van de R0 een onderdeel is, bevat een aantal maatregelen die de leefbaarheid rondom de Ring zullen verhogen en de mobiliteit in de regio duurzamer zullen maken. Het GRUP ondersteunt daarmee een ruimtelijke ontwikkeling die rekening houdt met het **ruimtelijk beleid op Vlaams niveau**.

In de startnota wordt vervolgens de plandoelstelling geformuleerd:

- Het herinrichten van oude en verouderde infrastructuur volgens het principe van het scheiden van doorgaand en lokaal verkeer om op die manier te komen tot een meer leesbare en **verkeersveiligere infrastructuur** met minder incidenten en een verbeterde doorstroming.

- Het verhogen van de **leefbaarheid** rond de R0, o.a. in de dorpskernen door de vermindering van het sluipverkeer naar aanleiding van de herinrichting van de R0 volgens bovenstaand principe.

- Bij de herinrichting van de R0 worden over, onder en langs de R0 bepaalde potenties voor fietsverkeer en openbaar vervoer mee ontwikkeld: onderdoorgangen worden veiliger en multimodaal gemaakt om de barrièrewerking van de ring voor voetgangers, fietsers, en openbaar vervoer te verminderen en op die manier de **multimodale bereikbaarheid** van de regio te verhogen

- Daarbij wordt er over het hele projectgebied ingezet op de **(landschappelijke) inpassing** van de infrastructuur in de omgeving (zowel R0 als onderliggende wegenis) om de leefbaarheid in de onmiddellijke omgeving te verbeteren en bij te dragen tot (het herstel van) de groene, blauwe en ecologische verbindingen. Dit zal de barrièrewerking van de ring niet alleen voor de mens, maar ook voor de dieren verminderen.

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zal bestemmingswijzigingen opnemen die nodig zijn om deze doelstellingen te realiseren.

5. Procedure planproces

Een geïntegreerd planningsproces kent 5 fases. De resultaten van elk van deze 5 fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van 5 nota's.

Over de startnota en over de plandoelstelling wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan Saro, de betrokken gemeenten en provincies en de adviesinstanties. Er wordt op basis van de startnota ook een consultatie van de ruime bevolking georganiseerd.

Op basis van de adviezen en de participatie zal door het planteam een scopingnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

Na de verwerking van de adviezen over het voorontwerp zal een ontwerp van GRUP worden uitgewerkt en voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering voor voorlopige vaststelling.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 15, §2, 3°, en artikel 6, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorstel van beslissing bevat geen regelgeving en vereist geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies, noch een reguleringsimpactanalyse.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemde startnota 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) - deel Noord' en de bijhorende procesnota 1;

2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en de bevolking van de betrokken gemeenten te informeren over de inhoud van de startnota en de bevolking te raadplegen, in overeenstemming met de aanpak zoals opgenomen in de procesnota;

3. De Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister, bevoegd voor buitenlands beleid en onroerend erfgoed, de Vlaamse minister, bevoegd voor mobiliteit, openbare werken, Vlaamse rand, toerisme en dierenwelzijn en de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, natuur en landbouw, te gelasten deze startbeslissing en procesnota over te maken aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

4. De Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister, bevoegd voor buitenlands beleid en onroerend erfgoed, de Vlaamse minister, bevoegd voor mobiliteit, openbare werken, Vlaamse rand, toerisme en dierenwelzijn en de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, natuur en landbouw, te gelasten met het uitwerken en uitvoeren van

flankerende maatregelen bij de betrokken departementen en agentschappen van de Vlaamse Overheid in het kader van het programma Werken aan de Ring. Het flankerende programma zal worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. De uitvoering wordt opgevolgd door het coördinatieplatform "Stand van de Rand";

5. De minister bevoegd voor het leefmilieu wordt belast met de oprichting van de planbegeleidingsgroep voor het inrichtingsproject landinrichting "grote investeringsprojecten flankeren" zoals door de regering beslist op 16 mei 2014. De planbegeleidingsgroep werkt kwalitatieve en beleidsdomeinoverschrijdende voorstellen van landinrichtingsplannen uit met het oog op een effectieve uitvoering;

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van buitenlands beleid en onroerend erfgoed

Geert BOURGOIS

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage:
1. Startnota 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) - deel Noord'
2. Procesnota 1